

МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ПОЛОЖЕННЯ
про психологічну службу
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка

Затверджено
вченою радою університету
(протокол № 7 від 27 січня 2021 р.;
зі змінами, протокол № 6
від 28 листопада 2022 року)
Голова вченої ради,
ректор Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка

проф. Соболев Є.Ю.
28 листопада 2022 року

*
Кропивницький – 2022

Положення про психологічну службу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка / Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. – 8 с.

УКЛАДАЧІ:

Козир І.А., проректор із науково-педагогічної роботи, канд. іст. наук, доцент;

Харченко С.П., завідувач навчально-методичним відділом, канд. філос. наук, доцент.

Гурова О.М., практичний психолог 1 категорії психологічної служби університету.

Відповідальний за випуск: Козир І.А., проректор із науково-педагогічної роботи, канд. іст. наук, доцент.

Друкується за рішенням вченої ради
Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка
(протокол № 7 від 27 січня 2021 року;
зі змінами, протокол № 6
від 28 листопада 2022 року)

© ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022

I. Загальні положення

1.1. Психологічна служба Центральноукраїнського державного університету імені В. Винниченка (далі – Університет) являє собою самостійний структурний підрозділ університету та є органічною складовою Психологічної служби системи освіти України.

1.2. Основною метою Психологічної служби Університету є покращення соціально-педагогічного та психологічного супроводу навчально-виховного процесу, формування психологічної культури викладачів та студентів, розвиток і формування зрілої професійно орієнтованої особистості студента за умови збереження психологічного і соціального благополуччя всіх учасників освітнього процесу засобами практичної психології.

1.3. Психологічна служба діє з метою створення сприятливих психологічних умов для розвитку особистості, здійснює моніторинг психічного розвитку студентів, створює умови для саморозвитку та самовиховання, сприяє виконанню освітніх і виховних завдань навчального закладу.

1.4. Психологічна служба у своїй діяльності керується Конституцією України, Декларацією прав людини, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», чинним законодавством України, Положенням про психологічну службу в системі освіти України (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.05.99 р. №127 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 02.07.2009 р. №616)), Типовим положенням про центри практичної психології і соціальної роботи (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.08.2000 р. №386), Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників (наказ Міністерства освіти і науки від 06.10.2010 р. №930), Положенням про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.10.2001 р. №691), Положенням про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки від 20.04.2001 р. №330), листом Міністерства освіти і науки України від 27.08.2000 р. №1/9-352 «Про планування діяльності, ведення документації і звітності усіх ланок психологічної служби системи освіти», Етичним кодексом психолога, Статутом Університету, наказами ректора та цим Положенням.

1.5. Діяльність Психологічної служби в Університеті забезпечується практичним психологом, який має вищу спеціальну освіту. За своїм статусом працівники Психологічної служби належать до педагогічних працівників і відповідно до чинного законодавства користуються всіма правами і гарантіями, передбаченими для них.

1.6. Тривалість робочого тижня практичного психолога визначається чинним законодавством з урахуванням типу навчального закладу.

1.7. Атестація працівників психологічної служби здійснюється відповідно до норм чинного законодавства.

1.8. Працівникам Психологічної служби надаються окремі приміщення (кабінети) для проведення консультативної, діагностичної, просвітницької, тренінгової, профілактичної та психокорекційної роботи.

1.9. Діловодство Психологічної служби здійснюється українською мовою,

документація ведеться згідно переліку відповідно до листа Міністерства освіти і науки України (від 27.08.2000 р., №1/9-352).

1.10. Психологічна служба здійснює свою діяльність у тісному контакті з органами управління освітою, охорони здоров'я, праці та соціального захисту населення, сім'ї, молоді та спорту, внутрішніх справ, а також із громадськими та благодійними організаціями.

1.11. Це положення регламентує загальну структуру та функції психологічної служби в Університеті.

II. Основні завдання, мета і функції Психологічної служби

2.1. Основною метою діяльності Психологічної служби університету є психологічне забезпечення освітнього процесу, розвиток і формування зрілої професійно-орієнтованої особистості студента за умови збереження психологічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу засобами практичної психології.

2.2. Основними завданнями діяльності Психологічної служби є:

- підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу, гуманізація стосунків у студентських і викладацьких колективах;

- забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника освітнього процесу;

- сприяння повноцінному особистісному розвитку студентів та створення належних психологічних умов для формування у них мотивації до навчання, самореалізації творчих здібностей, самовиховання і саморозвитку.

2.3. Основними функціями Психологічної служби є:

- **діагностика** – соціальне і психологічне вивчення студентів, викладачів і співробітників, груп і колективів, моніторинг соціальних процесів та психічного розвитку окремих студентів, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі;

- **корекція** – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку і поведінці, схильності до правопорушень, подолання різних форм девіантної поведінки (у разі недостатності психопрофілактичної роботи та за умови необхідності, своєчасності та ефективності застосування методів психокорекції та загальної психотерапії).

- **реабілітація** – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги студентам, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання в університеті та соціального середовища;

- **профілактика** – своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя та ін.;

- **психологічна просвіта** – підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу – студентів, викладачів, співробітників.

III. Зміст роботи психологічної служби Університету

3.1. Психологічна служба університету функціонує на трьох рівнях:

- науковому, на якому вивчає закономірності психічного розвитку і формування особистості студента з метою розробки методів і методик професійного застосування психологічних знань в умовах сучасної вищої школи;
- прикладному, на якому здійснює соціально-психологічне забезпечення процесу навчання і виховання, включаючи розробку навчальних програм, підручників, професійну підготовку і підвищення кваліфікації фахівців;
- практичному, на якому забезпечує безпосередню роботу психологів у закладах освіти.

3.2. Основними видами діяльності психологічної служби Університету є:

- діагностика та прогностика – психологічне вивчення студентів, викладачів і співробітників, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі, проектування на цій основі змісту і напрямків індивідуального розвитку студента. Визначення тенденцій розвитку груп і колективів;
- корекція – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку, а також поведінці студентів;
- профілактика – попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, попередження відхилень у поведінці студентів (різних форм девіантної поведінки, тощо);
- психологічне консультування – надання допомоги особистості в її саморозумінні, самопізнанні, формуванні і збереженні адекватної самооцінки і адаптації до реальних життєвих умов, формуванні ціннісно-мотиваційної сфери, подоланні критичних ситуацій і досягнення емоційної стійкості, що сприяє безперервному особистісному та професійному зростанню і саморозвитку;
- психологічна просвіта – підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу, популяризація сучасних досягнень психології, ознайомлення студентів з видами психологічної допомоги, що надається психологічною службою (консультації, тренінги, тощо);
- організаційно-методична робота – складання планів на рік; складання звітної інформації; підготовка до проведення виступів, тренінгів, семінарів, лекцій тощо; підготовка психологічних матеріалів інформаційно-просвітницького спрямування; обробка результатів психодіагностики, оформлення висновків, рекомендацій; робота в бібліотеці, самопідготовка; консультації в навчально-методичних центрах; участь у науково-методичних семінарах, конференція тощо.

3.3. Головними напрямками діяльності служби є:

- консультативно-методична допомога учасникам освітнього процесу з питань навчання студентів, виховання культурної, соціально зрілої особистості;
- участь у профорієнтаційних заходах для учнів і студентів з метою надання їм допомоги у свідомому виборі професії та побудові життєвої стратегії;
- психологічне забезпечення освітнього процесу у закладі вищої освіти – пошук і виявлення обдарованих студентів, психологічний супровід студентів, що потребують особливої уваги викладачів, робота з адаптації студентів до навчання в університеті;

- здійснення діагностичної, консультативної, корекційної та профілактичної роботи з окремими особами та колективами;
- захист психічного та фізичного здоров'я студентів і викладачів, орієнтація на здоровий спосіб життя, попередження наркоманії, алкоголізму, СНІДу, злочинності, расової нетерпимості;
- взаємодія та координація спільної діяльності з громадськими організаціями, органами студентського самоврядування, правоохоронними органами, органами охорони здоров'я, соціальними службами тощо.

3.4. Основними методами психологічної служби є:

- організаційні методи: (моніторинг, поперечні зрізи, лонгітюдне дослідження, комбіновані методи);
- емпіричні, діагностичні методи: (спостереження, констатуючий експеримент, опитування, анкетування, тестування, тощо);
- методи активного психологічного впливу: (психологічні консультації, тренінгові та групові форми роботи).

3.5. Діяльність Психологічної служби будується на принципах:

- пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей;
- соціальної детермінованості;
- доступності;
- гуманістичної спрямованості;
- гнучкості;
- науковості й компетентності;
- інформаційної достатності;
- зворотного зв'язку;
- єдності психодіагностики та психокорекції;
- діалогічної взаємодії між клієнтом та психологом;
- особистісно-орієнтованого підходу;
- конфіденційності;
- ділової ініціативи;
- безперервності фахового вдосконалення;
- незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

3.6. Працівник психологічної служби повинен:

- керуватися у своїй діяльності законодавством України, етичним кодексом психолога, Положенням про психологічну службу системи освіти України;
- дотримуватися професійної етики, поважати гідність студентів, захищати їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками освітнього процесу;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків або осіб, які їх замінюють;
- зберігати професійну таємницю; не поширювати відомостей, отриманих у процесі діагностики або корекційної роботи, якщо це може завдати шкоди студенту чи його оточенню;
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати програмно-методичні матеріали й документи щодо обсягу, рівня

знань, розвитку студентів; вимоги державних стандартів до забезпечення освітнього процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки;

- проводити дослідження, моніторинги, тренінги, навчальні семінари, консультації для студентів, викладачів та співробітників університету.

IV. Структура та управління службою

4.1. Психологічна служба діє як самостійний структурний підрозділ Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

4.2. Структура і штатний розпис Психологічної служби ЦДУ визначаються керівництвом університету.

4.3. Адміністративно Психологічна служба університету безпосередньо підпорядковується ректору.

4.4. Науково-методичне керівництво психологічною службою здійснює Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи.

4.5. При Психологічній службі можуть створюватись студентські гуртки, творчі групи, групи волонтерів, групи швидкого реагування, які надають невідкладну психологічну допомогу та сприяють розширенню можливостей якісного функціонування психологічної служби, реалізації її основних завдань.

V. Фінансування діяльності психологічної служби

5.1. Фінансування діяльності психологічної служби й оплата праці практичних психологів здійснюються згідно чинного законодавства.

5.2. Фінансування діяльності психологічної служби ЦДУ здійснюється за рахунок власних коштів закладу вищої освіти.

5.3. Для організації роботи Психологічної служби створюється кабінет, який повинен забезпечувати необхідні умови для різних видів роботи зі студентами та викладачами і обладнаний необхідним технічним та методичним оснащенням.

VI. Права діяльності психологічної служби

Психологічна служба має право:

- разом з керівництвом університету визначати зміст своєї діяльності з урахуванням державних норм і стандартів;

- брати участь у погодженні програм психологічної просвіти учасників освітнього процесу;

- здійснювати підготовку експрес-інформації, бюлетенів, статей науково-практичного психологічного спрямування;

- використовувати матеріально-технічну базу університету для функціонування Психологічної служби;

- брати участь у науково-практичних конференціях, семінарах, тренінгах з питань теорії і практики психології та соціальної роботи.

VII. Відповідальність діяльності психологічної служби

Працівники психологічної служби несуть персональну відповідальність за:

7.1. Неналежне виконання або невиконання завдань та функцій Психологічної служби університету.

7.2. Недодержання етичних норм, конфіденційності інформації в роботі з клієнтами.

7.3. Завдання матеріальної шкоди – в межах, визначених чинним законодавством України.

7.4. Правопорушення, скоєні в процесі виконання діяльності – в межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України.

VIII. Взаємовідносини (зв'язки) Психологічної служби

8.1. З ректором в межах виконання службових обов'язків та з урахуванням підпорядкування працівників Психологічної служби.

8.2. Психологічна служба у частині науково-методичного забезпечення, звітності підпорядковується Українському науково-методичному центру практичної психології і соціальної роботи.

8.3. З деканатами, кафедрами, та іншими структурними підрозділами з питань діяльності Психологічної служби.

8.4. Зі студентами, викладачами, співробітниками, в межах функціонування Психологічної служби.

8.5. З інформаційно-видавничим відділом з питань виготовлення, роздрукування, копіювально-розмножувальних робіт щодо психологічних матеріалів інформаційного та діагностичного призначення.

8.6. З психологічними службами закладів вищої освіти міста Кропивницького з метою проведення методичних об'єднань, обміну професійним досвідом та інформацією.

IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження вченою радою університету.

9.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються вченою радою Університету.

**СВІДОЦТВО ПРО ВНЕСЕННЯ СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ДО ДЕРЖАВНОГО
РЕЄСТРУ ВИДАВЦІВ, ВИГОТІВНИКІВ І РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ**
Серія ДК № 1537 від 22.10.2003 р.

Підп. до друку 29.11.2022 р. Формат 60×90/16. Папір офсет.
Друк різнограф. Ум. др. арк. 0,46. Тираж 50. Зам. № 9186_4.

РЕДАКЦІЙНО–ВИДАВНИЧИЙ ВІДДІЛ
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка
25006, Кропивницький, вул. Шевченка, 1.

Тел.: (0522) 24–59–84.

Факс.: (0522) 24–85–44.

E–Mail: mails@kspu.kr.ua

